

అసీకారామసహాయం.

ప్రీపురుషసీతసంగ్రహము.

అనునీగ్రంథము-

సర్వజనులకులభ్యంతోపయోగమునటుల

తొనిపట్టణంబున వెలసియున్న

శ్రీమద్రామాయణపురాణమునకు-ప్రీపురుషసీతసంగ్రహము

వాడున్నట్లు

శ్రీరామాయణమునకు వేంకటాచార్యగారి

అనువాదముగారి చేరచియుంపబడి

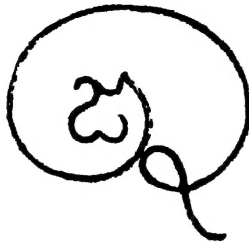
స్వకీయ

అసీకారామసహాయముద్రాక్షరశాలయందు

ముద్రింపించిప్రచురింపబడియె.

తే ౧౫ ది దిశంబరు ౧౯౧౦ సం॥రం

ప్రింటరు, శ్రీరంగం సీకారామయ్య

త్రైవికారామాయనమః॥

త్రైపార్వత్యైనమశ్చివామనమః॥

త్రైవిష్ణ్వైనమః॥

శ్రీపురుషోత్తమస్తోత్రమ్॥

యోగ్యతగల పరివ్రతయయియుండియు, నొప్పుకొననిదియైన పరుగి
యొక్కభార్యనునిర్బంధనచేసి, పొండ్లకోరినయూపాపాత్తమనుబాధము
నిమహారారవాదిసర్వములయందుమగుగుచున్నచమురులోపడవేయుట
యు, కొండలమీదనుండిక్రిందికిసంధోముఖముగబడద్రోయుటయు, నీనుపగ
జలచేతనుదంచుచు, నగ్నిమయములైన కాలినయుతుకబొంతులనుకొగరింప
జేయుచు, కాలినయినపగుండ్లచేతగొట్టుచు, కాలినయుతుకశూలంబులచే
గుచ్చుచు, నాయుధశస్త్రాస్త్రములచేఖండించుచు, నీమొదలయినయన
కతకనాదిబాధలను లెక్కలేనియనేకవత్సరములు పొందించుటయేగాక
యనేకజన్మములువానిసరిసంపత్తులనునెంపజేయును॥

ఒకనిభార్యనుసంపారఘాతచేసి, విడతీసినపాపాత్ముడుమహారారవా
దినరకములనుపొందును తనభార్యనుపరపురుషుడు పొందినదనకెట్టిబృంది
రచుండుకోమరియొకనిభార్యనుతానుపొందిన వానికిసత్ప్రియుండుననిపొరి
మనుబాధనాలోచించుకొనతగినదయ్యెన్నది, అట్లొకనిభార్యనువిడచి
తానుపొందినపుడువిడచినవానిభతాతనభార్యతోపొందినను, తాను
రక్షిగమనము చేయుచుంటే మరియొకపురుషునితో తనభార్యయైకా
గద్రోకమునుపట్టకాలక కారత్వమవలంబించినను, తానుసిగ్గుతోబుర్రోద
ంచుకొనియేమియుజేయలేకయేడ్చుచుసూరకొనవలసినవచ్చునుగానియే
మియుచేయలేడుతనపిల్లలున్నకారత్వముతోసంచరించుచున్నను తా
యేమియుననలేకయూరకొనవలసియేవచ్చును-

పరకాంతతోడకానిభతాతనువంచనజేసిపొందినగాని పరశ్రీనివం
చివానిభతాతోపొందినగాని యాదుష్టునిపట్టుకొని యతివేగమునసంభా
మిస్తానరకమునబడవేసి, యినపగడలు మొదలయినవాటితోను దండించ

మ ట్టియ మునముకురారదాలతోకొట్టుచు, స్నిమయమున కా
సయుకుల బొమ్మలనుకొని, పచేయడమునా స్త్రీములచేత దీను
చ నీమొదలయి యనేక బాంధవులనుబొందిపడెను

పరస్త్రీగమనవిషయము

క॥ శ్రీలక్ష్మీయ నిభార్యులు సతిమిత్రనియలనా మూడు నెలతాచు
స్త్రీదేవత్రంబగునున్నయిది తల్లిలుతముదాప పలవివచ్చి వును ॥

టీ॥ శిష్టగృహ భార్య రాజభార్య-ది శ్రీనిధాన్య-మామగారిభార్య
గుప్తభార్య పలుతము తా మేవలచివచ్చి, పుణికిష్టకోరతగగవారు

వస్త్రేతస్త్రీపురుషులుమదనాశుభల నావి లేకంబు వాపవతగలలు
డచిపకుపక్షి మృగకీటకాదు లవలహందరానివారిని సొందుదురోల్పట్టి
కారినియమలొకంబు మహా శరవాదికకలలనుపొందించితీక్షిస్తెను
గనపగడలతో మొత్తుచుమరిగనలమురులోపడి వీయి ముయి నునరదా
లతోకొట్టుచు సన్నియమునైన కాలిసయుకుల బొమ్మలనుబొందిపడె
ను చు యమోకరులుబాధలనుబొందింతురు

స్వజాతిగోపరునియొక్క భార్యను పొందిన వాపాశుభము అనఁ
కలటయకుగ వకాతిస్త్రీతో పొందినవాడున్న మహా శరవాదికని
లంలంకుకని బాధలనుబొందును

బ్రాహ్మణులీయవైశ్యులను నెవడనుద్రస్త్రీతో గమముత
కుచకుచ్యాచారములువిడచి సిగ్గులేనివాడై పశువుబోలి సంపదించు
యతండును, బ్రాహ్మణుడేనియు, క్షత్రియుడేనియు, వైశ్యుడేనియు
సామ్రాజేనియు ధండాస్త్రీ మొదలయిన ముట్టకొనాడని పొందరానివారి
తో సంగమముతేయుచునాయాకాకలపరీకారమైనశుచ్యాచారంబులు
పచివశువుంబోలి సంపదించె నేనియతండును, సరికంబునుబొందితీక్షి
యకుగకొరదాలతో కొట్టకలచు బూయవిజ్ఞాత్రీలాలాశ్లేష్టము
మాడుకొనియున్న పూణాసముద్రమందు ద్రోయంబడి యతిభీభత్సి

యలలననుబాధలనుబొందును

శ్రీదాశుభహంతివేశ్యాధనాదికల ఆయుష్యంవిధవ

హంతిసర్వం హంతిపరాంగణా

టీ|| దాసేనంగ మముమానముసహోగోష్టు - వేశ్యాసంగమము ధనం
లనుపాగోష్టును-విభవాసంగమమామునృనుక్షీణం జేయును- పరాంగ
సంగమమువలనసమస్తమునుసహించును||

ఉ|| మకుటవశోద్ధానం దగిదిమించి సుఖంబుకొంచు వెర్రిచేతగ్రకుట
గారకాంతలకుగన్నరికంబూరింతురికటా చెక్కి-టముద్దు పెట్టుకొని
సంతోజేరముఖంబుదిప్పుదా రహకుచుద్వయిందగళరంబులనానినకా
ను ధిక్కాజిక్కాకరంతుసేయితమచిత్తబాధకు తాళలేకబట్ చిప్ప
చేతనొనినశీర్షమెత్తున్నదిగొల్పుచున్ కటాబవ్వలింపముఖ
పద్మమోహునిగమిసౌఖ్యమా నెక్కు తుదండు గోకుదకునించుక
లంబుగాడగట ||

టీ|| మకుట వచేతను చరదిమంచి భమకునుచు వెర్రిచేతలొంద
పడిలోగనువాళ్లకుకొన్నికి ముచ్చటను. చెక్కి టముద్దు పెట్టుకొని
దిగళకుచేరికి ముఖముదిప్పివేయదుటా కుచములమీద చెయ్యివేసిసర
నిగ-దుగు కాము-సాంబు-లే చిక్క కుండా యల్లరిచే నుదురు మ
ధబాధా తాళలేక చిక్కులచేతనేనిపడినట్టయితే కాళ్లతోతన్నితోసి
చేయుచురుముగిం పక్క-ను-రుండినట్టయితేముఖముముడుచుకుం
దురుగచుకయిందువలనమిసౌఖ్యమున్నది, కుటవదండుగేగాని చూ
సాఫలమింపజేయులే ||

ఉ|| కుటుంబులేకను మంలకవైవముగొల్వలేక నేలకులవా
నెంతలకులొలుడవైవలకాంతమానియవ జేకొనివారకామినులచెంత
జేరిధీనుస్త్రీలింగాలకలిసాని పొందులిక నన్నటిన్ రిన్నిదైవమా||

టీ|| గుటుంబములేక మనస్సుచేతగవైవమునుకొలువలేక నేనులో
లవారిదగ్గరకుపోయి లోలుడవైభార్యతోపొందుమానివేసిబోగంవాళ్లద
గ్గరకుపోయి చెడిపోతినిగాన హకుయొకలిసాగులయొక్క పొందులికనన్న
టికినివద్దరైవమా||

చ|| ఉలిమిచెట్టుపల్లరనముక్తిచప్పిడినొట్టిముకలలు| న్నరినపుకో
కలున్నులకమంచపు కుకులజీకటిల్లలో| నలదిసరోతవన్న నొకనాటిను

ఖంబునకేటిదుఃఖములే | వలగొనువారకామిచులపజ్జలక్షణపదిచేలదండములే :

టీ || దీనిదిచెట్టుపట్టును, రసపుకిరిల్లి చప్పిడిరొట్టిముక్కలున్ను, నులకమంచపుకుటున్నుచీకటిచ్చున్ను సుఖరోగములుతగిలి యీవాధలుపడడమున్ను వకనాటిసుఖముతో సరమెల్లకాలముబాధలనుపొందడిముకుతారణమైనదిగనుకదగాలుచేసేబోగంవాల్లయొక్కపజ్జలకుపదిచేలదండములు :

శ్లో || దశకానాద్విత్తవైకల్యంస్పృశకానాత్తుధనక్షయః | సంభోగాతిర్యిచంపగ్యస్త్రీకాంప్రత్యక్షరాక్షసం ||

టీ || వారాంగనలయొక్క దశకానమువలనమనస్సుకువికలముపుట్టును - ముట్టుకొనినధనక్షయమగును, సంభోగించినందువలనపాతకముసంభవించును - అందువలనవేశ్యస్త్రీలుబ్రత్యక్షరాక్షసులనితాత్పర్యము ||

రుతుకుతితోవున్నస్త్రీతోగాని - గభిణితోవున్నస్త్రీతోగాని - సంగమముచేసినయెడలను - బ్రహ్మహత్య - స్త్రీహత్య, శిశుహత్యాదిదోషములనుపొందిమహారౌరవాదిసరకములనుపొందును

కామముచేత (స్త్రీ)పురుషులు పశుపక్షిమృగాదులతో నెవరు సంగమముచేయుదురో వారిని సరక మనందుపట్టుకుని వజ్రములతో నమానమైనముళ్ళతోనున్న ఘనతరమైనకాల్చరీవృక్షములయొక్క మానులకు విరిచికట్టి యెప్పుడున్నూదంచుచుండననేక బాధలనుబొందుచుండుదురు :

కుండకేదోషము లేకున్ననుయింట్లోకాగ్రత పెట్టినయెడలవేకుక్కయొక్కముట్టుకొనేరదు - అకుండేవీధులొనుందినట్లేతేతికొక్కముట్టుకొనుటకు - యథ్యంతరమునుండదుగనుక (స్త్రీ)కిమోష లేకున్న మహాపదవ్రతలకు - హామలవంతచెరలవల్లనుబాధింపబడుచున్నారగునక (స్త్రీ)లకు ఘోషామభ్యమయ్యేయిన్నది -

తనయొక్క భార్యయెడలవివాహమయినరోక మొదలుకొని మిక్కిలి భాయిదాగానుకడునదవుతోనుకాగ్రత పెట్టియించవలెనుగాని - పేరవలేత నెత్తిమీదకొక్కించుకొనగూడదు - అలాయెక్కించుకొనువాడు చెడికొత్తును - కొంత మైనాగాకుండవివాహమయిన మొదటికాలములోను

బాధిగా నెదిమీదకు వెళ్ళించుకొనుకూడదు- భార్యనాలాభాయాదాగా
 సదవుతో జాగ్రత్తపెట్టుకొనిబుచ్చస్త్రీలనుసహాధ్యక్షరహితముంచాచేసియో
 గ్యమయిన నిజతగలిగినవారలైతనయందువిశ్వాసముగల నమ్మకమైనస్త్రీ
 లనుదగ్గరముంచికాపాడుకొనవలెను దుష్టబుద్ధి, దుష్టసత్తలగల దుష్టస్త్రీ
 లనుదగ్గరకుచేరినవ్యకూడదు, తనస్త్రీలుండేస్థలముకు ఎరుషులను మనలని
 య్యకూడదు- తనయందువిశ్వాసముగలవారలైయున్ననమ్మకమయినవా
 రలనుమాత్రమేవియైనపనిపాటలున్నపక్షమును వెళ్లనియ్యవలసినదేగాని
 పనిపాటలులేనిదే వారలనయిననూ పడేపడే వెళ్లనియ్యకూడదు- బుచ్చబుద్ధి
 యు దుష్టనడతయు నయోగ్యతయుగల మగవారలను తనవంక వారలయిన
 సూగాని, భార్యవంక వారలయినసూగాని- తనకెంతసన్నిహితబంధువుల
 యినప్పటికి వెళ్లనియ్యకూడదు, భార్యనుపుట్టింటనుగాని, యెంతసన్నిహిత
 బంధుత్వమున్నను కావలసినవారియిందల్లగాని చాలాకాలముంచకూడ
 దు భార్యకలిగించనువివ్వకూడదు. సమయాసమయములనుపట్టి ప్రీతియు
 స్తుజేయుచుండవలయును, భార్యయోగ్యతగలపరివ్రతభార్యయెడలస
 తిప్రీతితోనర్థప్రాణములతోసమాసముగాచూచుకోవలెను తల్లితండ్రితో
 దూసమస్తంవదిలివేసి తనవేదికకని నబ్బియున్న పరివ్రతయయినతనకు
 యోగ్యురాలగుభార్యనాలాగధకప్రాణముగా చూచుకొనియెడల యా
 పాపాత్మకాధముడు, స్త్రీహత్య, శిశుహత్య, బ్రహ్మహత్య, గోహత్యాది
 పాతకములనుపొంది మహారౌరవాదిసరకములయందు బాధలను పొందు
 చుండకమేగాకననేకజన్మములయందుశిరిసంపత్తులునశించును- భార్యది
 గ్గిరరంకుతనముమాత్రము లేకుండ తదితరమైనలోటులెన్నిదోషములున్న
 ను భార్యమందరించుకుంటు జాగ్రత్తపెట్టుకొనవలెను గాని విడిదిపెట్ట
 కూడదు- భార్యయెడలరంకుతనముండేమాత్రము తప్పుకుండవిడిదిపెట్టవ
 లెనుగానియెప్పుడునుహనిచేయుకూడదు - అలాహని చేసేసేని స్త్రీహత్య
 సంభవించిమహారౌరవాదిసరకబాధలనుపొందును - తల్లియును- తోలు
 ప్పువునువాళ్లయొక్కరియ్యావ్యకాల చేతనుచేప్పూటలనునమ్మి నివాసము
 లుకనుగొనకుండభార్యనిబృందులు పెట్టినపాపాత్ముడు మహారౌరవాదిసర
 కంబులయందు పెను-బాధలనుపొందును-

శ్లో॥ వివాహశీలాంస్వయమన్యః పూరితంపదాసుకూలాంపరమాస్యభావః॥
 ఓలేం॥ అగ్రాశనీమన్యః పూర్వాపవాససిత్యజంభిరార్యాంధకపుత్రీమూ-
 తరం॥

స్థానే తన భార్యకును కామోద్యోగిని యొనగ నుండుననుచు నావకున్నా
తన భార్యను విడలి పెట్టి పరిస్థితి సహించుటగాదు - జారత్వము లేనియో
గ్యునగు పరిస్థితియైన లలిభాగ్యయెవలయు - పరిస్థితి లేనట్లగును మరలయొ
కటి చేగాని యాన పార్థియననహుత్వము - గాదుటగాని, పరిస్థితియొ
కటి ముఖ్య వత్తో కామోద్యోగియై యు - కి - భార్యతో సహించు లేక యుండి పీరి
లేక పదలి పెట్టి వ్యక్తి లేక ముగి నుండినగాని - యాచాపాత్ర కాథముడు -
స్థిరహత్వ - మృగహత్వ - శీతహత్వ - బ్రహ్మహత్వ - గోహహత్వ - పా
తకములు పొంది మహారాజు నాటినరకములయందు బాధలు పొందుచుం
డు మేగాక సునేక జన్మములయందు రిసంపత్తులు కలె -

౧॥ ఆరురంధ్రము నతలీల వర్షింపు చాక లేల మూసుకొని పుడు, పా
ల దాగి కుకరి - అరుగు వాకదా - పెట్టె గాని రామసర వేయి॥

టీ॥ తన భార్య - యి - చినుండి రి - లక్ష కాత్రెన్ని ముగి లింముగలదియు
ననుచు జాగ్రత్తను నుండు వ్యభిచారమునందు లోలు యుండును - పోనిన గా
చాలుతా సేక కరి - యైనను పరగడలక పడుగ పట్టుకొని నాటికాత్పర్యము.

గీ॥ ఇంటి యాలిండ్ల చిలుల బాగుకాతల పండ్ల బాగుచున్నప్పుడు
పంట చేయించి పరిగయేనియట్లు పుష్క వాగ్విరామ విజయ వేమి॥

టీ॥ భార్యను విడలి పెట్టి బాధిస్తే లతో పొందువాడు పర్యవాయ, పలు
చేస విడిచి పెట్టి రానిపోయిన గొండ్ల సరుకును పుట్టును.

క॥ కులకాంతతోడ నప్పుడు కలహంపడి నట్టి తప్పుకుటియింపకును
కలకంఠకంఠిక స్త్రీ రొలికిన సిరియింట పుండినాల్లదు - మతి॥

టీ॥ భార్యతో నెప్పుడున్ను కలహంపడుచు దోషము లేనదే వట్టిరచ్చ
భార్యను దనాపాదన చేయగూడదు - అలాచేసిండు వల్ల భార్య విచారింపక
స్థిరొడిచినందు వల్లను, సంపదలుండనేరవు॥

క॥ యుతుమతి నుపుత్రాగ్గము పరిగొని భార్యయందు ప్రియముండై
యుతు విఫలత్వము చేసి నసత సకిమగమూని హత్యయగునందు గ్రహించుట॥

టీక॥ భార్య యిత న్నాసము చేసికై సంజానమున దైతముకోరికగల
దైత భావముతో రియన్న దానికి ప్రాప్తికూలు నైతనక నేమియు బాధలుగాని
యాటంకములుగాని గ్రామాంతర ముండుటగాని - మొదలుగా గలయా

అంకములు లేవంచాయుండి... తుడిసములను విధలముచేసినయెడలనత
ను బ్రాగ్భూత్య శ్రీ కృపాశ్యాదిదోషములనుపొందిమహారోధవాదినరక
ములనుపొందును.

పరపురుషగమననిషేధవిషయము.

(స్త్రీ) యస్యపురుషగమనము చేసేయెడల మహారోధవాదినరకము
లనుపొందజమకాకుండ యినపగదలుచేదంచబడును. సాయధములచే
ఖండింపబడును మరగినచముగులో పక్షదోయబడి వేచబడును మొదల
యినను నేకవాక్యచేయ నేకవత్సరిములుతజకానాది బాధలనుపొందును.

సీ || పాశ్రీశేషుడెరిగినపాశ్రీణంబునుబెగుదండించు నెరిగినధరణివిధు
డు మమయెరిగినమను వెల్లడిచోవు దలవరియెరిగినదగుప్రసేయు ।
దభిదండ్రులెరిగినదలతెత్త లేకుండు రేతాలెరిగిన నెత్తిపొడును నా తళ
కెరిగిన నాదరింపబుటచి బాధువులెరిగింబహియొనర్తు । రితరులెరిగితే
నినెంతయుజులగా । పాతురిందునందునుఖములేడు । యశములేదుని
ర్భయనందమును లేదు బాటు జేరజనదు చారుముఖి ||

టీ || భృతః యెరిగినపాశ్రీణంబుచోవును-అధికారియెరిగినదండించును..
మమయెరిగిన మనువుచెడిచోవును - తలవరియెరిగినదగుప్రసేట్టును - త
లిదండ్రులెరిగిన స్త్రీచేతలతెత్తకుండును - సవతి - తోటికోడలు - ఆక్షప
కును - వీరలెరిగినయెడల నెత్తిపొడువదును - తనపుత్రులు - పుత్రికలు-
నెరిగినయెడలనాదరింపదు - బంధువులెరిగినయెడల బహిష్కరింతుడు -
యితరులెరిగినపక్షమునకులగుగాటారును - గనుకతనకాపురమునకు - కా
రత్యమునకుగూడనుఖములేదు - యశస్సులేదు - నిర్భరమైనయానందము
స్మృతేడు-గనుక స్త్రీకారత్యముచేయుటకూడదు-

పరివ్రాతావిశేషము.

క|| నదువడికొరగాకున్నను బదునైనకుటాపియైనపామరుడైనన్ | జ
దుడైనకోగియైననువిడుచుటమర్యాదగాదువిభవంగనకున్ ||

టీ|| యోగ్యమైన సడవడిలేవన్నను స్థూలవంతుడైనను దూపహినుడై
నను తెలివిహీనుడైనను మందబుద్ధిగలవాడైనను రోగముగలవాడైన

ను భర్తను విడిచి పెట్టడము శ్రీకి కూడదు.

శ్లో॥ దరిద్రోఽప్యససేవృద్ధో వ్యాధితో వికలస్తథా | పతితః కృపణో వీనః |
శ్రీగాంధర్వాపరాగతిః॥

టీ॥ దరిదురైనను నపుంసకుడైనను - వృద్ధుడైనను , వ్యాధిపీడితుడైనను - వికలమనస్సుకలవాడైనను - కాలిభ్రష్టుడైనను, కృపణవృత్తిగలవాడైనను, వీనుడైనను, శ్రీకి భర్తయేగతి.

శ్లో॥ నాస్తిభర్తృసమోబంధుర్నాస్తిభర్తృసమస్సుహృత్ | నాస్తిభర్తృసమోనాథోనాస్తిభర్తృసమఃప్రియః॥

టీ॥ భర్తతో సమానమైన బంధువులెవరున్నకారు, భర్తతో సమానమైన స్నేహితులెవరున్నకారు, భర్తతో సమానమైన నాథులెవరున్నకారు, భర్తతో సమానమైన ప్రియులెవరున్నకారు.

శ్లో॥ నాతంత్రీ వాద్యతేవీణా నాచక్రాయాతివ్రేరధః | నాపతిస్సుఖమాప్నోతి నారీబంధుశత్రేరపి॥

టీ॥ త్రిగలేని దేవీణపలుకదు, చక్రములేని దేరధమున మవదు - శ్రీకి వందలకొలది బంధువులున్నప్పటికీ భర్తకంటె సుఖము కలుగజేసేవారెవరున్నకారు.

శ్లో॥ మితం దదాతి హి పితామితం మూలామితం సుతం | అమితస్య తుదాతాకంధర్తా రంకాన పూజయేత్॥

టీ॥ తండ్రిలయినను - తల్లిలయినను - కుమారుడయినను - ఎంతకుం దిముఖ్యులయినను - సౌఖ్యమును యిచ్చేవారుకారు - ముఖ్యముగా భర్తాయన్ని సౌఖ్యములను నిచ్చెడువాడుగనుక భర్తను పూజించడముకంటె శ్రీకి వేరేయితరపూజయేమియూచరూరులేదు.

శ్లో॥ యస్య భార్యా శుచిదాతూ భర్తా రమణుగామినీ | నిత్యం మధురవక్త్రీకసారమానరమారమా॥

టీ॥ ఎవని భార్య శుచిదాను - సమధురా లుగను - భర్తా మామకుమారాడకుండ సహచర్యానువర్తినిగ నెల్లప్పుడు మధురవాడుగ లుగలవినను మనోయాశ్రమను మగ్గమాత్పరాలుగాదు . లక్ష్మితో సమానురాలు -

శ్లో॥ సుతం పతంతం ప్రసమీక్ష్య పావకేన బోధయామూసపతిం పతివ్ర

తా । తథాభవత్తత్పరిభ్రష్టకారవాత్ హుతాశనశ్చందనపంకజితలః॥

టీ । తనఃసూరుడగ్నిః సూత్రముః పక్షడము, చూచుచున్నప్పటికి నితనహృదయెందు పరుండి నిగ్రహపున్నభర్తకు నిద్రాభంగములేకుండా యుండుటకు పతివ్రతకడలకుండయూగకున్నందున పతివ్రతయొక్క పతిభ్రష్టకారవమువల్లనుండి యగ్నిః సూత్రముగ్రహియించేయలేక మంచిగంధమువలెనే చల్లవై నాచుగనుక పతివ్రతాభర్తమువల్ల అంతమహిమలు కల యుండుటపావిధి, సూత్రముద్ర, అనసూయ- అనుంధణి - భగ్నాంగుని కుమారసర్వనాన వాని భార్యలు - చంద్రమణిదేవి - కమయంతి, మొదలుగాగలవారలచెలితీ లేమనకునిదశశనములు-

। స్త్రీకి పతివ్రతాభర్తా ముగ్ధుడగుచున్నప్పుడు కలెడియు లేదు, భర్తానేత్రే వసుగాయెంచుకొని భర్తాయుంజే భావనముంచవలెను. కృష్ణా, రామా యునుకొనుచు భగవద్భావనముచేయుచు భర్తయందు కలకు పతివ్రత ముగా నుండడముగ, సే మోక్షముగ మునకింతకింక సేవేరేమలభమాన్ములేదు - పతివ్రతముగావుండెడిది కలతననుకన్న వంశమునన్ను తన భగ్నియొక్క వంశమునన్ను పావనముచేసినదైతాను మోక్షమును, పాండ వమేకాక్షుండ భర్తకుగడ మోక్షమా ముఖలుగజేసి మోక్షమునకులుగ కలిసిరియగును. ఇతర ప్రవ్రతాదులు ముగలయినవిచేసినయెడల ముక్తి వచ్చినవభ్రాంశిచేతవ్రతాయలయడే దృష్టికిలదై భర్తాయెడలనశ్శిక్ష లగివై సపక్షమున పతివ్రతాభర్త ముచిభర్తాయుండవచ్చుచి, దోషము నుపొందును- బౌద్ధమూర్తిని పురాసురలభార్యలయొక్క పతివ్రతాభర్త ముచెడకనుటకొరకే వ్రతములుకలిపించి యెంచుటకుకారణముగా నివ శశనమయ్యెత్తున్నది.

పతివ్రతాలక్షణము॥

క॥ శిరుశీతసహ్యావల్లభుః | హరిభావముగా భజించియతడుమదాను | స్మిరిక్తే వడివశించును | హరిలోకమును సంతతానందమున॥

టీ॥ స్త్రీభర్తాను భగవంతునిగా భావించి భర్తాయున్ను దానుహరిదగ్గరలక్ష్మీవలెనే ప్రవేశించుచు వ్రతమునం దెల్లప్పుడానందముతో నుండవలయును!

క॥ ఉభవాసంబులు వ్రతములు | దపములు వెయ్యెలభర్తాద్రేపతమ

నిజమచటతగొల్పినసాధ్యుః | స్వపవతమర్లములేకు నిఖిలజగములన్ |
 టీ॥ ఉపవాసములు - వ్రతములు - తపములు - వెయ్యిచేసిననులాభ
 ములేకు - ఇతరనేదైవమని నిహ-పట్టముతోగొల్పినయెడలనగువంటి
 పరిశ్రమకన్నిప్రపంచములయందేదియుదుర్లభములేకు .

సీ॥ వనకుహాననమనోవాకాకాయకర్మలభవునిదైవము గాగడలపవల
 యు | ప్రత్యుత్తరంబీక పనియేమిజెప్పినచెవిజేర్చివేగంటజేయవలయు | సె
 త్తములచోటగాప్తశ్చత్యులయెడమాయాప్రచారంబుమానవలయు |
 ప్రతివాసరంబుతోధనసిద్ధికైనిలయంబుగుభ్రముగజేయంగవలయు | యె
 పుమతనుజాతుతోవిధుడించువచ్చి | యనుమనిర్లమయిన జేహంబుద
 నర | పెనిమిటికిన్జ్ఞమైనభోజనపదార్థం | చయుముకడుభక్తితోదాసు స
 లుపవలయు॥

టిక॥ పరివ్రాగయమునప్రీతికరగతుద్ధిగ ఇతరనుదేవునిగతలచుట
 యు - ఇతరయేపనిచెప్పినను మారాడకుండవిన్నదైయాపనిశ్రీముగజె
 యుటయు - నత్తమామలు ఇష్టులయిపనిచేసేవాసీలు మొదలయిన అన్త
 శ్చత్యులపీఠలయందుకపటములేకుంజయుండుటయు - ప్రతిదినమునుంగ
 ప్రికముగొకటిల్లలిముగ్ధంపించుట కడిగించుట తుడిపించుటవగైరాలచే
 కుశ్రపరచుటయు - ఇతరవచ్చితననెప్పుడుచూచునోయని పరిశుద్ధమైన
 జేహముతోనలరుచుండుటయు - ఇతరజ్ఞమైనభోజనపదార్థములను
 జాగ్రత్పెట్టుచుండుటయు - కలదియైయుండవలెను |

సీ॥ నిలయుమువాటించినిర్తలదేహియైశృంగారమేపొద్దుజేయవలయు |
 సత్వప్రియాలాపచతురయైప్రాణేశు చిత్తంబుప్రేమరంజింపవలయు ,
 దాక్షిణ్యసంతోషధమకమేధాదుల దైవతమనిపియుడలపవలయు | నా
 భుజేపద్ధతినకుచునాపద్ధతినడిచినదృంధులనడుపవలయు | మార్గవమున
 బతిమజ్జనభోజనశ్రయనపానరతులజరుపవలయు | విభుడుపతితుడైనవెల
 పిపాతివ్రత్య | మహిమబుణ్యజేసిమనుపవలయు॥

టి॥ ఇల్లుకుభ్రవరిచి, స్నానముచేసి, శుశ్రమయినటువంటికరీరముగ
 లదియై ఇతరయెడలశృంగారములచేప్రతిభోజనప్రాప్తువువృత్తాను-సత్వ
 ముగాను, ప్రియముగాను, మాటలలోచతురతతోటిఇతరయొక మనస్సు
 సంతోషపెట్టుచుండవలెను . భర్తయేపద్ధతిగానడుచునోతానునాపద్ధతి

జనకయనహానరకులనుజరిగించుచుండవలెను-భరతహాహాత్తుడననుష్ఠి
హాతివ్రత్యమహామహాపుణ్యునిగాజేసి మోక్షమువచ్చేటట్లుచేయువలెను.

సీ॥ విభుకువచ్చినరాక వినివేగ మెదురుగానింటివాటికితా నేగవలయు॥
వతిదెచ్చినట్టివేపాటిసంగ్రహమైన సదిశానికనిగొంచు నరుగవలయు ।
కాంతునిదరణముల్ గడిసిపీతముబెట్టి యనుమతిగృహకృత్యమరయవల
యు । నతిరహస్యములైననాదాయవ్రతుములుదెలియంగలకిబోధిం
వలయు । పురుషుననుమతిలేకనుబుట్టినింటి । కొకటైబోవుటయునుదా
నుడుగవలయు॥వ్రతములనుదానములనుజేవతలపూజలధిపునానతితేజ
యంగవలడు॥

టీ॥ పెనిమిటిరాకవినితానువెల్లవలసినరలవాటికెదురుగాబోవుటయు-
పెనిమిటితెచ్చినట్టియేమాత్రపదాధములసంచుకొనిలోపలకరిసుకొని
బోవుటయు - పెనిమిటికాట్లుకడిగి కూచుండుటకుపీటమొదలైనవిచేయు
టయు- పెనిమిటిసమీపినింటిపనులుచూచుటయు- పెనిమిటికరిగోప్యము
లయినదిదాయవ్రతములు తెలియనటులింటిగృహకృత్యనడవడికలుతె
లియజేయుటయు- పెనిమిటియుత్తరువ్రతకుండగాపుట్టినింటియొంటిరిగా
బోవకుండుటయు- పెనిమిటియొజ్జలేకుండవ్రతములు- దానములు - జే
వకాపూజలు- మొదలైనవిచేయకుండుటయు- మొదలైనకర్మములుః తి
గిప్రవర్తించవలెను॥

సీ॥ పెనిమిటిపెకండ్రవనితలగైకొన్నసమయిన వతానసలుచే
వలయు॥ రమణుడేగతినపరాధంబుజేసినయెగ్గొసర్వముమియింపవలయు॥
వ్రతాంతమునప్రియుడిచ్చగించినతననురతవైపుణ్యంబుజూపవలయు । న
ఖునితోనానగూడినవతిగోచరమైనకోపంబుమాన్తికొనగవలయు॥ నెట్లు
సతికినిపైనిందబుట్టెనేని । నోర్చిపలుమారుడడవకనుండవలయు । వనవి
హారంబులను మనోవాంఛితార్థ । దాయకములనిత్యమువ్రతము దనుపవ
లయు॥

టీ॥ పెనిమిటియనేకస్త్రీలతోపాంగత్యముజేసినను సహించుటయు-
పెనిమిటియేమియపరాధముజేసినను తప్పులెంచక యొగ్గుకలిగియుండు
టయు- పెనిమిటిగృహస్థకయ్యకొరిసప్పుడు తనరతియొకరేర్చునుజూపి
సౌఖ్యమును కలుగజేయుటయు- పెనిమిటిపాంగత్యముచేసినపవతినజూచి
కోపముచేయకగ్రహించుటయు- యెట్లుగాతనమీదనిందకలిగిననోర్చియా

నింకనుచూచిచూచికి తా నెండుకయుండుటయు- వనవిహారములయందుకు
తఁకోరినవాటినియచ్చుటయు- మొదలయినవాటిచేత పెనిమిటిని సత్వము
సంతోషపెట్టుటయు మొదలయినసద్గుణములచేతప్రవర్తించవలెను॥

టీ॥ పరిజనవాహనపశుపిక శారీకాసారసంరక్షణసలుపవలయు । గు
తుజనంబులయొడపర మథ క్రివహించిచెప్పినయుడిగంబుజేయవలయు॥ స
వతిపట్టునమహాసౌజన్యమైకూర్చిసోదరిమూరుగాజాడవలయు॥ సవతివిడ్డ
లగాంచిసంతసిల్లుచుమదితనదువిడ్డలవలెదలపవలయు॥ మగడుపరదే
శమరిగినమంగళంబు॥ సూత్రమేగానికృంగారకుభగముడిగి॥ యత్తమా
మలచేరువనలదిపాన్పు॥ నందుకయునించవలయుకులాంగసకును॥

టీ॥ భృగ్యులు- గుర్రములు- పశువులు- చిలుకలు- గోరువంకలు- మొ
దలయినతమయొక్కచాగ్రిగిగములయొక్క- సంరక్షణయు- సత్తమామ
లయందుమిక్కిలీతల్లిదండ్రులయొడవలెభక్తితోవారుచెప్పినకుకూర్చిచే
యుటయు- సవతియొడవనతిన్నహమునుంచిలోదబట్టినదానివలె సేచా
చుటయు- సవతివిడ్డలనుతనవిడ్డలవలెనేతలంచి సంతోషించుటయు- భ
తఁయూరికివెళ్లి-చోవంగఃసూత్రము- కత్తుగంటు- మట్టెలు- గాజా
లు- కాటుక- పసపు- కుంకుమ- మొదలయినవివిప్పుడూవిధిగానుండవలసి
చిత్తపృమిగిలినయితరమైనయలంకారములనలంకరించుకోకటినజేసి- యు

• మలుపరుండేస్తలముకు సమీపస్థలమునవరుండుటయు- మొదలయి
చులుకరిగి ప్రవర్తించవలెను॥

దేశమునకునాథుం । దరిగినతల్లైమవాతఁలరయుచునయ్యే ।
తెరవున-త్రతములుదైవత॥ పరిచర్యలజేయవలయుపతిమేలే కొరకున్ ॥

టీ॥ పెనిమిటి, యితరదేశమునకుబోయినప్పుడు భతఁయొక్క- యే
మవాతఁనుదెలుసుకొనుచు- భతఁమేలుకొరకు వ్రతములుమొదలయి
నదేవతాపరిచర్యలుజేయుచు- ప్రవర్తించవలెను॥

గీ॥ పుట్టినింటనున్నప్రాప్తులపిరియారాక । వినినయపుడుతోంటి వేష
ముడిగి॥ కలులుదాను నెదురుచనుదెంచినిరాజ । నంబుజేయనుత్సవంబు
తనరు॥

టీ॥ పతివ్రతపుట్టినింటనున్నసమయమునందు పెనిమిటియొక్క-రాక
వినియలంకరించుకొని-చరికత్తలు-తాను- పెనిమిటికియెదుగుకవెల్చిమం
గళహారనియ్యకలెను॥

శ్రీ॥ భతాచేతనియోగింపబడక సతియు | నెద్దియునుజేయగాదగజెట్టిదై
స॥ భతాచేతనియోగింపబడినదాని | జేయకుండోపంబనితెప్పెమనువు॥

టీ॥ భతావల్లననియోగింపబడకుండనేపనియున్నచేయకూడదు - భ
తావల్లననియోగింపబడినదానిని జేయకుండయుండకూడదు, అటుల చే
యనియెడలదోషము సంభవించుననిమనువుచెప్పెను.

క॥ ఆయంబుకోలదిదెలియక | పేయంగాతగడువ్రేయముసీమంధికిః
చేయంగవలయునేనియు | నాయథామునందుపాదమైకనునొప్పుక॥

టీ॥ పతివ్రతయైనస్త్రీ భతామొక్కయేదాయమునుతెలుసుకొనకుం
దవ్రేయముచేయకూడదు - చేయవలసియున్నయేదాయమునాటుగవ
లెనుభాగముఖర్చుపెట్టవచ్చును॥

మ॥ సువున్నట్టెలునూకయున్నముకయంగారంబునుంభస్తము | న్నస
లంబాయక జేర్చివాసులకుర్తవ్యాప్తిబాలించిదు | రవ్యసనంబుజనజేసి
భర్తనిదువన్యస్త్రిదిసంరక్షణే | చిసభాహామణిమన్ననదనువునద్యు
త్యావధిశుద్ధయై॥

టీ॥ కసువు- కట్టలు- ఊక- నిప్పు- బూడిత- యివిపారతేయకదాచు
టయు - అనగా యెంతస్వల్పకస్తుప్తనయినను వృధాగాపారతేయకాగ్ర
తపెట్టవలెనన్నభావము శృత్యులకుపనిపాటుచెప్పితగినట్టుపరిపాలనము
చేయుటయు - కువ్యోసనంబులుతోసివేసి భర్తకట్టివిడచినట్టలనుసంర
క్షించుటయు - మొదలయిన సద్గుణములుకలిగి ప్రవర్తించవలెను॥

కా॥ పూవునోటలవృక్షవాటికలలోఘాతాభావభూత్ | గా
వీంపస్వలయోవిమాదకసలక్రాంతాంగనాభియుకిన్ | దైవజ్ఞావ్యధిచా
రిణిగవిభవంతప్రక్రియాయోగినిన్ | భావస్త్రీసహభావగంబులు
ససత్భావంబుసత్భార్యక॥

టీ॥ పతివ్రతయైనస్త్రీ పువ్వులుతోటలయందుండే పుష్పములుమొద
లైనవియు - వృక్షవాటికలయందున్న ఫలములుమొదలైనవియు సంగ
హించి- పెనిమిటికినిచ్చుచుండవలెను- విలసటవిమాదకులసహవాసము
గలస్త్రీలు- భిక్షుకి- సోమివగైరాలుగురిచెప్పేస్త్రీ- వ్యధిచారిణి- మంత్ర
తంత్రాదుభయభాగలస్త్రీ- యోగిని - మొదలైన స్త్రీలయొక్కసహజా
సములేకుండాఘండినవర్తించవలెను॥

సత్యాచారపదసంభాషణము.

౧॥ నీప్రియభర్తలనిర్వృత్తుల బ్రకటతేజాలలోకపాలనిభుల | భార్గవ
సీవాకళానివదలక చెలువయెట్లుంగిళజెంతుడగిరి | యొక్కజాకరనిక
తెనువిదనీకెప్పుడుననురక్తులగుట యత్యద్భుతంబు | నగు మొగంబులకా
నిసారినీదెన నెట్లుబతులకుగినకయెప్పాటలేదు॥

టీ॥ నీయొక్కప్రియభర్తలనిర్వృత్తులవారు - ప్రకాశమాన
మైనకాంతిగలవారు - భూమిపాలకులు - భార్గవులు - నిస్తువొక్కమోస్తరు
నివదలకుండాచిన్నచానామేటిగానిన్నుజేరిభజెంతుడు - వొక్కనికం
తెనుచిన్నచానానీయెడలెప్పుడూప్రేమగలవాడైవుండుటశుభకర్మము -
నగు మొగములేకాని చిన్నచానానీయందుయెప్పుడూ భజనలకుగోచము
యెంతమాత్రమున్నూలేదు॥

౨॥ వ్రతముపెంపొందుత్రొవధవైభవంబా | సరసనైపథ్యకర్తకాళ
లమొచతుర | విభ్రమోల్లాసరేఖయో వెలదిసివి | శేషసౌభాగ్యహేతు
వుజెపుచునాడు॥

టీ॥ వ్రతములయొక్కవిశేషమొందుత్రొవధములవైభవమొ - సర
సనైపథ్యకర్తకాళలమొ - అకర్మసంతోషరేఖయొ - చిన్నచానా - నీ
యొక్కవిశేషసౌభాగ్యహేతువుజెపుచునాడు॥

౩॥ ఏనుసునీవలసనిజము | గానిదియంతయును నెరిగిమలదభాతుకా
మనివకగతునిజేసెయ | నూనప్పేహనుభోగయొక్తికరిద్దా॥

టీ॥ నేనున్నానీవలసనిజముగాయిదియంతయున్నుయెరిగి కృష్ణమూర్తి
నిమిని వశమునుజేసుకునియెల్లప్పుడూ పేహనుభోగయొక్తిపొందుదును॥

౪॥ అనియడిగినమదిసింపుక | గిరుకవొడమనక్షంతుకొంపుచుగృష్ణమృదు
లహా | సనియగుచునత్యభామం | గనుగొనియిట్లయెనిర్వికారాకృతియై॥

టీ॥ అనియడిగినమనస్సునందుకొంచముగోపమువచ్చేసరికితడచుకొం
పుకృష్ణమృదులహాసనియగుచునత్యభామనుచూచియిట్లుగునల నెరుగి శ్లే
ష్ఠతనుపొందినదాకుంటూ॥

౫॥ ననునిట్లుదుష్టవనితా | జనమునటులుగాదలంపజనునేసికుకా | మ
సావృదువుచుపోతమ | వనితపుగాదగవునీవువనరుహనయనా॥

టీ॥ నన్నుయిట్లుదుష్టప్రీతివలెనేతలచడంకికుతగునా | మనసొప్ప
దు కృష్ణమూర్తికభార్యగాతగవునీవుపద్మనేత్రి॥

వ॥ అనిమేలంపుచందంబుగా విశేషసానతయెరుగపడనాది పాంచా
లిమిరియునిట్లనియె॥

గీ॥ ఇట్టివతఁనముల నెవుడుచాండవులకుదగిలిప్రియమునెందుగ
తిగాని మగువనీవుచెప్పుమందులుమాకులు | నింద్రకాలములునువేనె
తుంగ॥

టీ॥ యిటువంటినడువడికెలువలన నెల్లప్పుడు పాండవులకుతగిలివే
యదగిలిగాని - చిన్నదానాసేవుచెప్పేమందలుమాకులు - ఇంద్రకాల
ములును - వేనుయెరుగను॥

వ॥ అనివినిలజ్ఞాః రితచి త్రయగుసత్యభామపాండవభామినికిట్లనియె॥

క॥ ఏనరుగమిన్నిడిగితి నావేరముపైపవలయునగవుగొనుమిమాన్
నినాపలుకులుసె | న్నానితముభవచ్చరిత్ర మహిమధరిక్రి॥

టీ॥ వేనుయెరుగక ఇట్లాడిగితి నావేరముమియించినగువాటుగా
అలాచించుముచిన్నదానానామాటలుసన్నానితముభామియందునీయె
క్కచరిత్రమహిమ॥

అనిసంపాంచాలిమంద స్థితానసయగుచునదియట్లకాకయనిపలికిమి
యనిట్లనియె॥

క॥ పతిమనసునాచికోనియెడు | చతురోపాయంబునీకుజపలాక్షిమని |
శ్చితమతిజెప్పెదవినుమూ | ద్వితమునుధర్మాన్వితమునుశీలంబునుగాన్॥

టీ॥ పతియొక్క మనసునాచికోనియెడు చపలవేల్గినీకుయోగ్యమై
నిక్కయమతినిజెప్పెదవినుము - ఊరితమును - ధర్మాన్వితమును - శీలత్వ
ముగాను॥

చ॥ అలయకమంత్రతంత్రవివిభావధధంగులకేసియొత్తయొక | వ
లతురునాథులంబ మగువాఁడువేలతసంబుదానమున్ | గలిగినప్రేమ
యొకబొలియుగానియొకంటనుసిద్ధిబొందద | ప్పాలకులతోడియొనియ
హిపాత్తుగజూచువిభుండెరింగినన్॥

టీ॥ ఒప్పట్టుగామంత్రతంత్రవివిభావధములచే తననుభవతలు
స్తాతవిస్తారంవేలతసముచేసినట్లయితేనదిసిద్ధిపొందదుగదా - భవతకుతె
లిసినట్లయితేమనువువుండేప్రేమకూడాపోయి - అప్రీతోకూడివుండుట
కుపాముతోపాత్తువలెనేభవతతననుచూచును॥

చ॥ మగువయొనర్చువశ్యవిధిమందులు మాయలునొందుచండమై |

మగనికెచ్చురోగములు మానక మూక జతాదిభావముల్ । మొగిసోనది
శునద్వరితముల్లనచేసినచేతలైతుడిగ । జగమున నెక్కినిందయనునట్లతిశ
నియవచ్చునితిగ ।

టీ॥ ఆపిట్టనమందులయాచులవల్లవాధించి ఇతఁడురోగముల్ పుట్టి
చి మూగతనముకలగదమున్ను - మతిలేకుండాచేయదమున్ను కానుక
సినపనులవల్లనువాధించి అఖరుకుజగత్తుకుఅంతకూ తెరిసిననిదక్తగము
న్ను - సద్గతికివోనియున్నవచ్చును! అట్టిమంత్రితంత్రావిధములవల్లను ఇ
తఁడుమరణమున్నుకలుగును॥

క॥ కావునబతులకు నెప్పుడు । గావింపగదగ మకపటకర్తంబులుత ।
బావమెరిగివకవతిని । యెచనితవరి పనడియముగు నెల్లవియున్ ॥

టీ॥ నుకభతకలకుయెచ్చుదున్నుకపటకర్తంబులయిన మంత్రితంత్ర
మందులు చేయకూడదు. ఇతఁడెయి భావమెరిగి వకవతినియై శిం
రిందినట్టియితే అన్నిప్రేమలున్నుకలుగును॥

త॥ పాండవులయెక నే నేవానై ముట్టిపాభాగ్య బుగబడినదిసేసె
తుంగించెద నేర్పదవినుము॥

సీ॥ వతులాత్త నొందొకపడతులగలసిగనలుగ నెయ్యిదలనహంకరింప
యిడఁ బ్రమాదంబుమానివారికిజిత మేకముఖంబుగ నెల్లపొగ్గి । ఇ
శేయదుజూపుపలుకులుగోరి యుజేయ్యులువంతగా జేయ నెప్పుడునయ
గంధర్వయక్షాదులందైననుబురుషుననుగోదృఱుబుగదలఁతు । ప్లాసభో
జనకయనాదిసంప్రయోగ । మర్దిబల్లకుమున్నందునాదలంప । బతులుఁ
చ్చిననాసనపాద్యవిధుల । ఇక్తితో నేన కావిత్తులనుపనొదుల॥

టీ॥ ఇతఁలుమరివక పులతో ప్రవతికొందినట్టియితేఅలుగను - కో
పించను - మదన - కముమాని వారికిమనస్సుయేకముఖంగాయె
ల్లపొగ్గిలభక్తినిసేయుదును- చూపు- పలుకులు- కోరికయు- చేష్టలు
వీటియందువ్యతిరేకభావ బుగా యెచ్చుదున్నుచేయను. అమరగంధర్వయ
క్షాదులయినను అన్యపుర మునిత్యంబుగదలఁతు. ప్లాసభోజనకయనాది
పనులుఇతఁలకుమండ జరపకుండానేనుముందుగాచెయ్యను. ఇతఁలు
వచ్చినఅసనపాద్యవిధులుఇక్తితోనేనేచేస్తానుగాని మరివకనిసంపను॥

చ॥ క్రియెకువేళయందునియతంబుగ మజ్జనభోజనక్రియల్ । దగనా
దగుర్తుఇతఁలకు భాగ్యధనంబులురిత్తమైవ్రయిం । బగుటకునోర్వ నెప్పు

భుగ్యహస్తలభాంజవికోధనంబులి | ముగసొకనాడు నేమరబ్రమోదమున
బుడుబంధుకోటికి॥

టీ॥ తగినవేళలయంచునియమముగా న్నానభోజనక్రియలుభతలక
జాగ్రతపరిచి వ్రంచుతాను. భతలకధాన్యధనంబులువృధాగాఅధికము
గాభిర్భుపెట్టుటకు యెత్తుడుసోర్పను - గృహములు - స్తలములు - భా
దములుకోధించకముహూఢముగా ఆమోదముతో నొకనాడయినా మరుక
కబంధువులందరికిజాగ్రతి పెడతాను-

క॥ పలుమూరుండలవాకిట | మెలగుటయనభిజనైకమితోతకలహంబు
లలిలయుటనగుపలుకుల | తెలుచనగుటనాకుగానిపేరివిమగువా॥

టీ॥ పలుమూరున్నతలవాకిట మెలగుటయు- యోగ్యముతేనిక్రీలతో
న్నేహముచేయుటయు- కలహములకువెట్లుటయు-నవ్రవ్రతూపలుకుటయు-
విస్తారముగానవ్రవ్రయుయిచేయుజరిగించేదాననుకాను-

క॥ పతులిచ్చమెయిబ్రవాస | స్థితైతనంబువృగంధవీస్తాళరణ | వ్ర
తతిధరియింపతద్గత | మతిసగుతుతదాగమంబుమదిగాంక్షింతున్॥

టీ॥ భతలయిచ్చగావరవాసస్థలైయండినవృడు పుష్పములు- గం
ధములు - వీప్తికరిగినఅభరణములుమొదలయినవి ధరింపను, ఆభతల
యొడమనస్సుగలదానినై వారిరాకనిమిత్తముమనస్సునందు కోరుకూర్చు
టాను॥

ఉ॥ అత్తకుభక్తిగల్గిమదిసాయమచెప్పినమాదికనంతయున్ | వృత్త
ములావహింతు గురువిప్రసురాతిధిపూజనంబుల | తుత్తమభక్తి నేనతగ
ప్రసాదియొనర్చుప్రియంబుదార్చియున్ | మెత్తదనంబునంతతముమేలుగకా
త్తిసమస్తభంగులన్॥

టీ॥ అత్తగారియంచుభక్తిగలిగి ఆవిడచెప్పినప్రకారమువహించి అం
బయ్యుభిర్భుమెతూఆవిడచెప్పినపనులుచేస్తూ - గురువులు- శాస్త్రులు
యముతో- అతిధిపూజలు ఉత్తమభక్తితోతగినప్రసాదముచేస్తాను - వ్ర
మనమును - బిర్భుతోను - విభేయతతోను- ఎల్లప్పుడుమేలుగదాల్చునున
క॥ కడుమోసంబుగానుచేస్తాను॥

కోవం | బుడభియ్యవులనుచువేళవ | చెడియెపుడుదింపభరితపింహులు
మోసగింపేములు | వకువుసూగులనివెరవ, ఎదిలకిగోలు

కున్

టీ॥ విస్తారము మృదువులను చుడకుచు యెప్పుడున్న చరింపను, భ
తలు పోపపడినవారు విష సర్పములవలె క్రూరులనుకోఁ జేయవడలకుం
డకొలిచెదను

సీ॥ మాయత్త పృథ్వీ సమాసపు ధావేవి కుంతిభోజాత్ జకోమలాంగి |
సతతంబుభోజనస్సానాదికములయందెప్పుగలరచర్యయేనజేసి | సంప్రీతి
జేయుచు జనువంద్యుడగుధర్మతనయొసఁజింతి నిత్యంబుపసిడి | పల్లెరంబులగు
బుబ్బ బ్రాహ్మణులతిప్పుల్యులెనిమిది వేలు సమిద్ధమతులు | యతులుపది వేలుచా
రలకినుదింబు | నన్న పానింబులందు సహాయనగుదు | నొడికముగ నేనకా
వితులు పితవస్త్రా | భూషణములబరణోపముగ నొనర్తు |

టీ॥ మాయత్త గార్హస్థినిగీడేవి యెల్లప్పుడును భోజన స్నానాదికము
లావిడకొని మువచ్చి ప్రసాదముల చేర్చు లిమ్ముగాను పరిచర్య నేనే చేయు
చుందును - ద్విరూపాజయికి పత్తి ని నిత్యమూలంగారలపల్లెరము
ల భోజనముచేసే మిగిల్చు న్యవంతులయిన బ్రాహ్మణులెనిమిది వేలు య
తులుపది వేలుమిదిః ప్రతిదినము వారికినన్న పానములందు సహాయ
నగుదును - ఉచితవస్త్రభూషణాదిపరితోషణములు నేనే చేయుచుండును |

వ॥ మరియు పల్లెరజానగ రియందుగనక భూషణాలంకృతులయింపకి
తారితులును మువేలు జేయును బగులు బాత్రీహస్తై యభ్యాస తటోజనం
బు లూడూర్చువారిండును లకు విగ్నేల్లనిట్టి మెలకువల మెలంగుచురని తి
త్సృతాక్రితములు నేయింబగుదు నిరంతరమదధారాతరంగితపాలం
బులైన భద్రగజిత సహస్రింబులు ప్రభాతజవ సత్త్వమనుతంబులై
యుత్తమోత్సాహ సహస్రింబులుగలవు - వానికినన్నిటికిని హృదితభాద్యం
బులొనరింపనుదగ్గర వారి నెననియమింతు సఖంకథాండా గాంధూరితంబు
లైన యగణ్యమణికినకాచి సమస్తవస్తువులును బ్రతిదినవిహితంబులైన యా
యవ్యయంబులు నాయుంబగనియ వితేవు - గోపాలజనంబులు తుదిగాగత
నకల భృత్యుడనంబుల జీవితం బునరసించెననడపుడును బరమయోగోభను
లగు పాండునందకులు సుముంబభారంబు సర్వంబును నాయుండసమర్పిం
చివారునిర్భరులై యిష్టవిహారంబులనుండుదురే నెల్లవెంటనప్రమత్తజేవ
తిఁజెందు ||

ఆ॥ వె॥ తే॥ బాముగలుగ వెడసికబొందుదు | గానితాజ్యభారకార్య

జుత్తనల్లనయననాకు నాహానిద్రీల కడము లేకును వ్యయెల్లపొద్దు.

టీ || కాముకాత్రిముండగానిద్రీసుపాంచుదునుగాని - రాజ్యభారకార్యములవల్లవాకుభోజనముకు - నిద్రీసెల్లపొద్దు తెరపిలేడు.

మఃపరిగడతంగదైవతముభామల కెందును లేదుప్రీతుడై పరికరుణించెనేనికలభాషణిభాసురభాషణాంబరా | స్వతధవధాన్యగౌరవమువిక్రీతసంతతియు యశంబును | ద్ధితయుచుగ్గునొంచు మెయిగల్లువెయిన్ని తెరింగులారము ||

టీ || భతకకంఠే దయివము స్త్రీల కందునూ లేదు . ప్రీతికలవాడ భతకకరుణించినట్లయిన భార్యప్రకాశించుచున్న - భూషణ వస్త్ర భాన్యములు - గౌరవము - ప్రభాతమయినసంతతి - యశంబు - సద్గతియున్న - యివియన్నియునుగలిగియుండును ||

గీ || కరముచుకెళుపడింగానియొకింతసౌ | ఖ్యంబుధర్మగతియుగలుగజెందు | జూడనలభిర్మృతశ్రావణమునం | తతసుఖంబుగలదుభర్తావౌదవు ||

టీ || చెయ్యికిపైపడినంగానికొంచమయిన నెంచులోను సౌఖ్యము - ధర్మగతియుగలుగదు. చూడభతకయొక్క శుశ్రావణమెల్లప్పుడూ సుఖము కలదు. ధర్మమునుపొందును.

క || కావుననిత్యముసమ్యక్ గాభవము ప్రేమంబువెరపుభక్తియువ్రియముంగావింపుముప్రీయు నెడనీభావమెరిగియతడుదాసపైబడి మరుగు ||

టీ || గనుకనిత్యములెన్నెసభావమును - ప్రేమయును - భయమును - భక్తియును - ప్రియమును - కలిగిభతకయెడల నున్నట్లయిన నీభావమెరిగినైనిప్రీతింబును.

మ || వనకాశ్యండుగడంగినదగుగృహద్వారంబుజేరంగవు | చెప్పనం గావినిలెమ్ముసంభ్రమముతోజెన్నొందునభ్యంతరం | బుసకున్వచ్చిననాసనాదికరణంబుద్గిర్నదత్తజ్ఞనం | బుసమోగించితిసంచునుండక ప్రియంబులెన్నెనునీవుండగ ||

టీ || నిభతకానీవుండేముంటిగుమ్ముదగ్గరికువచ్చిసట్టువినగానేలేచినంతోమమతోనాభనాదికరణంబులుదగ్గరవున్నవాళ్ళకుభరమాయించినాసనియూరకొనియుండకప్రియముతోనీవేచేయవలెను ||

చ || నివిరిముతారినికుగమిత్రగజెప్పనపలుకగల్గిన బుధియనేత్రని

మనసు గూడినవారికి వై నజేవుగా | వలవడు దాననాండాక నెపంబుకుట్టి
తు రెరింగి రేసిన్ | సవలులుగృష్ణబుద్ధి విరసంబగు నీ దెనకత్పరీయు క్రిచేగ |

టీ || నీధతఁ యైనకృష్ణమూర్తిఁ నీతోపీఠిగా జెప్పినయే మాటలైనను
మరియే వైనను నీమనసుతో కూడినవారి కెవరినైనను చెప్పకూడదు - అలా
చప్పనట్టయిన నదియొక నెపంబుగా వా రెరిగినట్టయితే ఘటించురు - నీస
వకులెరిగి రేసి కృష్ణనియొక్క - బుద్ధి నీయొకల విరసముపుట్టటట్లుగా నమ
యోచితముకీ చేతను చేయుదురు ||

చ || పతిగననుంగులైనతగులంబులమిట్టలభోజనాదిని | తత్కృతము
లనాదరించుచునకృత్రిమభక్తివిశేషసంతతో | ద్ధితమిదివచరింపుముత
దీయహితేతరవృత్తులైనవా | రితివధివత్సుహృద్జనములైననగులైకొనకుండు
మేర్పడన్ ||

టీ || భతఁకుముఖ్యులయిన తగులంధావులయొక్క యొ మిట్టలయొ
క్క - యు - భోజనాదులను జాగ్రత పెట్టుచునాదరించవలయు. భతఁయొక్క
కృత్రిమములేనిధక్తితో విశేషముగా యోగ్యుడాయించి మనస్సుగలదాన
వ్రేసంచరించుచుండవలెను, తదితరమయినవస్తువులే సేవారునీకు స్నేహి
తులైనచుగైకొనకుండా యుండవలెను ||

క || కులపతులుసంసరులునునీ | ర్పలపతులనున్ననయట్టి మగువలతో
జ్జ | జెలిమియొనరించునదిదు | ర్విలసితపవిత్రాభియు విద్యుప్రముతరుణీ ||

టీ || కులశ్రేష్ఠులయిన భర్తలయొక్క భార్యలైన నిర్పలనతులైనటు
వంటి స్త్రీలతోను చెలిమిజేయవలెను - దుప్పినడతగల బుర్హాగస్త్రీలతో
స్నేహముచేయుటం దాయుండిదగ్గరక చేరనియ్యకుం దాయుండివలెను ||

జ || వినుప్రద్యుమ్నాదిభవత్తన | చులనోనైననేతంబుననేకా , స
నముననుండుట దూష్టంబనియెరుగుము సేతులచరితలతియమరముల్ ||

టీ || వినుప్రద్యుమ్నాదు మొదలుగాగలనీగభావాసమునపుట్టినకుమాళ్ళ
తోనైననేకాసనమునగూర్చుండుటదూష్టమని యెరుగవలయును , అనగా
పతివ్రతవయస్సువచ్చినతనకొమారునితోనైనను - పతిముగానొకయొస్త
తనిమీదకూచుకొండుటయును మరియొకరిదృష్టికికొనవలయుం దాయుం డేట
టుగానుం డేంబలమునప్రయి వేటుగాయిద్దరేకూచుకొనమాట్లాడుటయును
కూడదనుట స్త్రీలయొక్కచరిత్రలతియమరములు |

కో || పితారమరకామాకేభరారమరియాదనే | బ్రహ్మరమరియాద

శ్రీకృష్ణస్వాతంత్య్రము.

అది కావ్యకళయందు లెట్లిదండులయొక్క సంరక్షణలోనుండునది
కళయందు భర్తయొక్క సంరక్షణలోను వాద్యకళకళయందు శ్రీకృష్ణునియొక్క
సంరక్షణలోనుండువలసినదేగాని శ్రీకృష్ణయొక్కనున్న స్వాతంత్య్రములేదు.

శ్లో ॥ శ్రీపుంసచ్చరణవతియథావద్దిగేహంవిసద్దం॥

అది శ్రీపురుషునివలెనేయెవ తెచ్చేతే పెద్దనముజేయుచుండునోయీ
గృహముకెడును.

మహాయోగ్యతగానుండి పతివ్రతామహిమావిశేషమునకుచంద్ర
మతిధర్మాంగమనితాతాళ్య - అసమయ - లోపముద్ర - అదుంధతి - గా
వారి - వ్రాపన మొదలుగాగల యనేక పతివ్రతాశ్రీలకధలేమనకు నిక
కేవలములు॥

ఇంతేకాకుండా హరిశ్చంద్రుని భార్యచంద్రమతిదేవి తమయొక్క
తోయినటువంటి కుమారుని దహనమునకు తీసుకువచ్చినప్పుడు హరిశ్చం
దుడు చంద్రమతియు వొకరినొకరు సురించివీరతుపాతను లుత్తర
కమున కుఖించునమయమున పైగా నిరపరాధినియైన తనభార్యను సర
వలసినసమయమున భర్తానరక లేక విచారించుచున్న సంకల్పాభర్త
తోనావంటిభార్యలనేకమందిమీకుదొరుకుదురు మీసత్యముమాత్రము త
ప్పదద్దు తననుతప్పుకనిరికేయెమని చంద్రమతికెప్పును తనప్రాణముకుస
హాయోగించికభర్తాసర్వకళారేయాలించించినవిహాపతివ్రతాశిరోమ
ణియయియుండును. ఇంతేకాక సత్యమందు యెంతమహిమయున్నదిన్న
యిందుమూలమునలేలునుకోవలెనుఇంతేగాకధర్మాంగదడుపాముత
యొక వైంశనాపాముక న్యాయముగాపెట్టచేసినటువంటి పతివ్రతాశిరో
మణిదైన యూనుభార్యయొక్క పతివ్రతామహిమయోగ్యతచేతనేతన
భర్తయొక్కపాముచేతను తనయావక్షేపము సోఖ్యముగతిలేకుండాయు
న్నటువంటిపాముగానున్నభర్త మనిషియాయెను అభగ్రతోటిసాక్ష్యవడ
నుసావిత్రితనభర్తాకైకృత్యముచేయినదనియాయుతాదయములేదని తె
లపింపబడికి యాయునుతనభర్తగా తనమనస్సునందుతలంచునంతమా
త్రముచేతను నారిచడుతల్లితండ్రిగంతచెప్పినను నాయననేవిచాహమ
య్యెదననిట్టచిన్నయము గలదియైవిహామాయెను పతివ్రతాశిరోమ
ణిగనుకనే యొక మనుష్యమాతృకలైన నామెకుభర్తనుతనుకునిచెల్లె

యమధమకారాన్ని తీసుకు వెళుతూవున్న సూక్ష్మ మైనభతకాయ అ మ
దృష్టికి కనపడుటయు భతకతో కూడా వెళ్లుటకు సత్కారలదియులయితేన
అ తగారికి మామగారికిట్టి నేత్రములూ దేశములెచ్చుటయుతనతెలితం
ద్రాడులకు కుమార్తెకు లిగెటట్లుగా చేశి వంశమునిల తెల్పుటయు తనభతక
నుజీవింప చేసుకొనుటయుగలమహిమ కలిగినది అయెను గనుక పురుషునకు
సత్సహాయనీతివిశ్వాసములతో లంకారధనహాపనంపన్నితలు సమా
నములు కా నేరపు స్త్రీకి పశువ్రతాధర్మ సత్సములతో దూపలలంకారసం
పత్తులు సమానములు కా నేరపు.

శ్లో || హీనజాతిస్త్రీయం మోహమిద్యహంతోద్విజాతయః | కులా
స్యేషనయంత్యాశుసంసం తానానికూద్రతాం ||

టీ || ద్విజాతిలనగా బాహ్యములు - ఊరియులు - వైశ్యులు పీడునీ
సజాతిస్త్రీని మోహమువలనబరిగ్రహించి వాహమూడిరేనివారికి లిగి
నసంతానములతో కూడా వారిగులములుకూడా సత్సములనుపొందును ||

బాహ్యములు బ్రహ్మఊరియు వైశ్యుకూద్రాస్త్రీల - ఊరియుడు ఊరి
యు వైశ్యకూద్రాస్త్రీల - వైశ్యుడు వైశ్యకూద్రాస్త్రీల - క్రిమంబుగావి
వాహముకావచ్చుననిచప్పబడియున్నదిగాని అలాగనజాతికి లిగి తక్కువ
జాతిస్త్రీలను వివాహమగుటయుగానీ, జాంత్యము చేతపొందిడిముగాని
కూడదు అలాసంభోగించి తేతనయొక్క వీజము యోగ్యతగలస్వకులభా
ర్యక్షేత్రమందుపడి తెలకీ జముకు యోగ్యమయినజన్మమువచ్చును. తక్కు
వక్షేత్రమందుపడి తేనీచవుజన్మమువచ్చును. అలాతేనీ జముకునీ చవుజన్మ
మువచ్చినందువల్లను అవీజమునీచవుక్షేత్రమందుపడ వేసినందువల్లపుట్టి నీచ
పుజన్మతనకువచ్చుచుగదా యనిఅవీజముకుఃఖంబి శపించును. అందువల
నతనకునాశనమువచ్చును, యింతేగాక స్వకులస్త్రీనివివాహమయినభార్య
యందుండి తెలత్తావేపుత్రనామానీల నేవ్యామునుబట్టి తనయొక్క వీజ
ముతనయొక్క వీజ సేసెలయిపుండిపున్నది . గనుక తనవీజమువల్లపుట్టిజ
న్మించినవాడు తావే తనస్వకులభార్యగర్భమందున తానుతిరిగి జన్మించి
నట్టెలవును . గనుక యోగ్యక్షేత్రమునందుతానుపుట్టి యోగ్యమయినజన్మ
ముగలవాడైయుండినీ - నీచపుక్షేత్రమునతానుతిరుగానీచుద్ద బుట్టకము
వచ్చునుగనుక తనజాతిస్త్రీనివివాహమాడకముతప్ప తనజాతికర, సుతక్కు
వజాతిస్త్రీనివివాహమాడుటయునుసంభోగించుటయునుకూడదు ||

తాన్మూలకత్రియలు కూర్చున్నట్లే పొందిన ఛందాలత్వమును పొందుదుట బ్రహ్మకత్రియ వైశ్యకూర్మలు ఛండాలులతో పొందినట్లే ఛందాలత్వమువచ్చును యేజాతివారైనను తనజాతిగలస్వభార్యతో స్వభార్యతోను తప్పతనకంటే తక్కువజాతివారితో పొందుట మాప్యము॥

శ్లో॥ సగోత్రాంసమానప్రవరాంకౌమతః | పరిణయప్రజాముత్సాద్యగురుతల్పప్రతంచరేత్ |

టీ॥ సగోత్రురాలినిన్నీ - సమానప్రవరురాలినిన్నీ - బుద్ధిపూర్వకముగా పెళ్ళియొడిసంతానమునుపుట్టించినయెడల గురుతల్పమును చేసుకోవలసి సప్రాయశ్చిత్తముచేసుకోవలెను -

శ్లో॥ తత్ప్రజాంచంతా లేషు నిక్షిపేదకామతస్త్యట్కృచ్చిఛ్రం ప్రజాయాంభారద్వాజసగోత్రాంతర్భావః ॥

టీ॥ వాళ్ళకుపుట్టినసంతానముతోను మూలవాళ్ళతో జేర్చవలయును, బుద్ధిపూర్వకముగాకుండా లబుద్ధిపూర్వకముగా పెళ్ళిచేసుకున్నయెడల అట్టి కృచ్చిప్రతమును చేయవలెను, వాళ్ళకుపుట్టినసంతానమును భారద్వాజసగోత్రములో చేర్చవలెను ॥

శ్లో॥ వివాహమాత్రే చాంద్రాయణవ్రతంచరేదిత్యాహాధగవాన్ప్రభాయనః॥

టీ॥ సగోత్రురాలిని వివాహముచేసుకొన్నంతమాత్రముచేతనే చాంద్రాయణవ్రతములచరింపవలయుననిబోధాయనమహర్షిచెప్పెను ॥

తనపిల్లలకు వివాహములుచేసుకోవడములో తనపిల్లనుయిచ్చేపిల్లవానియొక్కపూర్వోత్తరం తెలుసుకోకుండగాగాని - డబ్బుకుఅపించికూర్చిపడిగాని - నీచపుపిల్లవానికియిచ్చినను తనజాతికంటే తక్కువజాతివానికియిచ్చినను తనపిల్లకుతగనికుటాపిపిల్లవానికిగాని వరహీనునికిగాని ఇచ్చినను - తనపిల్లకానికంటేయింకతక్కువపిల్లవానికియిచ్చినను - ముసలివానికియిచ్చినను - తనపిల్లకువరసవావిలేనిపిల్లవానికియిచ్చినను - తనపిల్లవానికి వివాహముచేసుకునేపిల్లవానియొక్క పూర్వోత్తరం తెలుసుకోకుండగాగాని - డబ్బుకుఅపించికూర్చిపడినీచపుపిల్లనుచేసుకున్నను - తనజాతికంటే తక్కువజాతిపిల్లనుచేసుకున్నను తనపిల్లవానికి తగనికుటాపిగాని తనపిల్లవానికికంటేయింకతక్కువగల వరహీనతగలవానినిచేసుకున్నను - తనపిల్లవానికివరసవావిలేనిపిల్లనుచేసుకున్నను - తనకుయిట్లాటి

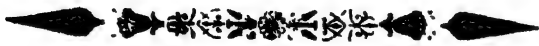
వకహీనపు పెద్ద అయితే తనకు యెంత బాధకమువుండునో అలాగునే తనపిల్లకూ యిట్లాటివరహీనతగలపివాహము చేస్తే అపిల్లయూ వజ్రీవితమూ అరితులేనిదుఃఖముతో వుంటుందిగనుక - యిట్లాటివివాహములు చేసినవారు బ్రాహ్మణుని- స్త్రీని - శిశువునిదంపకుండా నేలబ్రహ్మహత్యస్త్రీహత్య శిశుహత్యాది దోషములను పొందినవారే అనేకజన్మములు సిరిసంపత్తులునశించుచు మహారౌరవాది నరకములను పొందుతారు తనపిల్లనుడబ్బుకు అసింది కన్యావిక్రయముకుయిచ్చి వివాహముచేసినట్లయితే తనపిల్లయొక్క మాంసమును అమ్మినవారు గనుకనున్ను . తనగృహవాసమునపుట్టిన కుమారతొకులల్లునికి హానిచేసినవారు అవుతారుగనుకనున్ను కన్యావిక్రయముకు కొనుక్కుని వివాహము చేసుకొన్న భార్యతోవైదికయాగాదికమేలుచేయుటకూడదుగనుకనున్ను - మేకలనుగొర్రెలనుగోవులనుయెడ్లనుకోసి మాంసమువిక్రయముచేసి డబ్బుసంపాదించుకునే కపాలివాశ్శకన్ననూ కఠినదుర్మార్గుడైపాపాధముడవును తనపిల్లను విక్రయముకుఅమ్మిసంపాదించుకున్నడబ్బున్ను వృద్ధిలోకిరాదుగనుకనున్ను అనేకజన్మములుదుఃఖపీడితుడైశిరిసంపత్తులునశింపుచుండును యిట్లాగునవివాహములుచేసినవారికంటే కఠినదుర్మార్గుడైపాపాధములువుండరు గనుక అట్టివారలుగొడ్డువారైనను మేలుగావుండును - అడపిల్లగలవాళ్లను తిలుకి ముకేందయిమ్మని సొమ్మువుచ్చుకున్నాగాని అడపిల్లగలవాళ్లేయావత్తుఖచులూ పెట్టి వివాహముచేయవలసినదనిగానిన్నీ మర్యాదవంశములోపుట్టినవాళ్లు బీదస్థితిలో వుండేయెడలను డబ్బుయిచ్చుకోలేక తనపిల్లకువివాహముకాదనేకారణమునుబట్టిఅట్టివాళ్లకుఅడపిల్లలుపుట్టితేతనమర్యాదకాపాడుకునేనిమిత్రము అవుట్టినఅడపిల్లలకు యేవైనా పెట్టిగాని పాలూ మొదలైనవియివ్వకగాని హానికలగచేతురుగనుక అత్తగారు మామగారు తమకుకలిగినమట్టుకు తమపిల్లకుగాని తమపిల్లవానికి గాని వారిసంతోషముకొద్దీ యేమియిస్తారోఅదే కొటిగుణితముగా సంతోషించవలెనుగాని అదితప్ప పిల్లగలవారినిగాని పిల్లవాడుగలవారినిగాని యేమాత్రోస్వల్పమైననూనిభాంధనపరచి డబ్బువుచ్చుకున్న పాపాత్తమనుకాధముకఠినాత్తులు బ్రహ్మహత్యస్త్రీహత్య శిశుహత్యగోహత్యాదిదోషములనుపొంది మహారౌరవాది నరకములను పొందడమే కాకుండా అనేకజన్మములయందుసిరిసంపత్తులునశింపుచూ అనేకదుఃఖములనుపొందుచుండును ॥

తానుమామూలుగా చేసుకుంటావున్న సంబంధములుగాక డబ్బుక కూర్చిరి తనతో సమానసాటికానిగా పువారితోగాని కొద్దివారితోగాని వివాహములు చేసుకొనుటకూడదు - ఆలా చేసుకుంటే తనకాఖరుకు అదిముంపు అవును ||

ఒకనిపిల్లనుతనపిల్లవానికివివాహముచేయున్నను - ఒకనిపిల్లవానికితనపిల్లమయిచ్చినను - వివాహమైతరువాతతిరిగి శూద్రునివేస్తేపోయేదికాదు గనుకనున్న - తిరిగిపూడవచ్చేదికాదుగనుకనున్న బాగాయెదుటివారి పూర్వోత్తరకాదిమర్యాదగౌరవపరిష్కారం ప్రదాయకములు పిల్లయొక్కయు-పిల్లవానియొక్కయు-రూపరేఖగుణములుబాగా తెలుసుకోకుండావివాహములుచేసేకోహడదు-ఆలా తెలుసుకోకీయోచించకీత్వరపడిగాకడబ్బుకకూర్చిరి-డికాని- వివాహములుచేసుకున్నట్లయితేతనియూవశ్యవనూ అంతా లేనిసప్తమాపత్తులనుపొంది అంతా లేనివిచారిమును పొందును - తనవంశము పున్నంతమట్టుహానిండు లేనివిచారిమును పొందుదును -

యశువుతోపున్నస్త్రీ - యెవరినేను ముట్టుకున్నను - తాములమువేసుకున్నను - పుల్లముకర బానిసయొక్కనవి యేవనానొంపెనను మహాదోషము - యిద్దరుస్త్రీలును, యశువుతోపున్న వారిహాకిరినిహాకరుముట్టుకున్నట్లయితేమద్దిచ్చుకొనెములువచ్చును ?

గర్భిణితోపున్నస్త్రీగ్రహణవేళిప్పుడుపుల్లముకర-లూ మొదలైనవితొంపి లేకగర్భములోపున్న శిశువుకుయేలవంతువములకైనా మురివచ్చును ||

10862

